

AV PROJECT ALGEMENE VAKKEN

Inhoudstafel

Beginsituatie.....	2
Algemene doelstellingen.....	2
Minimale materiële vereisten.....	4
Bibliografie	5
Specifieke doelstellingen, leerinhouden, pedagogische en didactische wenken, didactische middelen.....	7

Beginsituatie

Aangezien de studenten een derde graad ASO, TSO, BSO achter de rug hebben, kan men voor een algemeen vak als Project Algemene Vakken verwachten dat ze beschikken over een voldoende taal- en rekenvaardigheid als basis voor de ontwikkeling van deze vaardigheden in de context van de beroepsuitoefening.

Voor computer en tekstverwerking dient men er rekening mee te houden dat de studenten niet steeds over die basiskennis en -vaardigheid beschikken.

De leraar houdt met de mogelijkheid van een verschillende beginsituatie rekening in de wijze waarop hij de specifieke doelstellingen en de hieraan gekoppelde leerinhouden via didactische werkvormen bij de studenten aanbrengt.

Algemene doelstellingen

Het AV project algemene vakken heeft als hoofddoel de algemene vorming van de studenten te ontwikkelen opdat zij zowel in het kader van hun beroepsuitoefening als in de context van hun persoonlijk leven op een actieve en zelfredzame manier kunnen optreden en handelen.

PAV omvat:

- taal voor verpleegkundigen
- rekenen
- computer en tekstverwerking
- maatschappelijke en historische vorming

en biedt deze deelaspecten zoveel mogelijk op een geïntegreerde manier aan via een coherente didactische aanpak.

Daarbij wordt er gestreefd naar een hechte vakkenintegratie met psychologie, geïntegreerde sociale vaardigheden, algemene verpleegkunde, sociale wetenschappen, klinisch onderwijs.

PAV is een steunvak. Wat de student hier leert (inzichten, vaardigheden, attitudes, metacognitie) helpt hem om de basisdoelstellingen van de opleiding te bereiken.

Van de andere kant kunnen de inhouden en leerervaringen m.b.t. andere vakken uit de opleiding de inhoudelijke basis vormen voor PAV zelf.

Taal voor verpleegkundigen

De klemtoon ligt op de ontwikkeling van de taalvaardigheden die de student nodig heeft bij het uitvoeren van zijn/haar beroep.

Uiteraard verrijken verrijnde taalvaardigheden ook het persoonlijk leven van de student en stellen ze hem/haar in staat om actiever aan het maatschappelijk leven deel te nemen.

Een training in taalvaardigheid houdt in dat de student zijn/haar spreek-, luister-, kijk-, schrijf- en leesvaardigheid oefent aan de hand van speciaal daarvoor gekozen opdrachten. Het houdt eveneens in dat hij/zij leert nadenken over zijn/haar vorderingen. Het is precies deze training in metacognitie die de student van grote hulp kan zijn bij het doorlopen van de opleiding en later in zijn/haar professionele situatie.

Rekenen

De student traint zijn/haar rekenvaardigheid bij het uitvoeren van de rekenkundige bewerkingen die hij in de context van zijn beroepsuitoefening nodig heeft.

Computer en tekstverwerking

De student verwerft een minimaal inzicht in de informatie- en communicatietechnologie. Hij verwerft de vaardigheid om van deze technologie gebruik te maken in professionele situaties. Hij is in staat om planmatig te werken met behulp van de computer, een tekstverwerkingsprogramma te gebruiken, informatie op te sporen, ...

Maatschappelijke en historische vorming

De aangeboden thema's vormen de inhoudelijke ruggengraat voor de vaardigheidstraining in PAV. Via deze thema's verwerft de student inzicht in de actuele tendensen en ontwikkelingen in onze hedendaagse maatschappij in het algemeen en in 't bijzonder m.b.t. de ziekenhuisverzorging.

Hij maakt kennis met de sociale, culturele, economische elementen die de context van de huidige gezondheidszorg bepalen. Hij leert de actuele ontwikkelingen plaatsen in een historisch perspectief.

Hij leert reflecteren over zijn beroep en over zijn eigen functioneren als verpleegkundige binnen hetgeheel van de gezondheidszorg in onze samenleving.

Minimale materiële vereisten

INFRASTRUCTUUR

- klaslokaal met stoelen en tafels
- computerlokaal met internetaansluiting
- auditorium
- ruime schoolbibliotheek zodat er ter plekke informatiebronnen kunnen worden geraadpleegd

BENODIGDHEDEN

- bord en krijt
- overheadprojector en transparanten
- videorecorder, audiovisueel (opname)materiaal
- prikbord, tentoonstellingsmateriaal, tentoonstellingskast
- vakliteratuur:
tijdschriften en basiswerken m.b.t de opleiding gezondheidszorg in het bijzonder en m.b.t. de samenleving in het algemeen
- woordenboeken, encyclopedieën, CD-roms
- woordenlijst Nederlandse Taal, Antwerpen, SDU, Standaard, 1995
- computerbenodigdheden, tekstverwerkingsprogramma's, diskettes..., spellingsprogramma's, taalprogramma's
- cursus, verslagboek

Vakbibliografie

Hertveldt, F., Vanneste, Ph., Wylin, B., *Internet, een nieuw didactisch medium*, Antwerpen, Standaard Uitgeverij - MIM, 1997

Libotton, A., *Leren in de virtuele ruimte, informatiebrochure over informatie- en communicatietechnologie*, Brussel, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, 1997.

Ribé, R., *Other Friends, Other Worlds*, Madrid, Alhambra Longman, 1996

Ribé, R., Vidal, N., *Projectwork, Step by Step*, Oxford, Heinemann, 1993

Rymenans, R. e.a., *Effectiviteit van Vlaamse secundaire scholen*, Antwerpen, UIA, 1996.

Shuin, S.K., *In gesprek met je klas*, Nykerk, Intro, 1985

SOVA-groep, *Samen werken, samen leren*, H. Nelissen, Baarn, 1993.

Stichting Lodewijk De Raet, Limburgse Volkshogeschool, *Cursus spreken in het openbaar*, Hasselt, 1994.

Sturm, J., red., *Omgaan met teksten in de klas*, DCN-Cahier 8, Groningen, Wolters-Noordhoff, 1979.

Verweij, N., en Budding, J., *Bouwen aan een werkstuk, handleiding en werkboek bestemd voor MBO-studenten*, Utrecht, Lemma, 1996

Vraagbaak Nederlands, gids voor leraren Nederlands, in Nederland en Vlaanderen, Utrecht, Federatie Het schoolvak Nederlands, Algemeen Pedagogisch Centrum, 1995.

Willock, C., *Citeren en refereren. Schriftelijke, mondelinge en audiovisuele bronnen*, 3^e druk, Leuven, Apeldoorn, Garant, 1993, 76 blz.

Tijdschriftartikels

Klinkenberk, S. e.a., *Massamedia en taalonderwijs*, DCN-Cahier, Groningen, Wolters-Noordhoff, 1984.

Lammers, H., *Functionele taalvaardigheden*, Moer, 1989, nr. 6, p. 258-264.

Rijmenans, R., & Leroy, G., *Taalbehoeften van jongeren tijdens het werk, de studie of in het dagelijks leven*, in: Vonk 18, 1989, nr 2, p. 16-23.

Snoeck Henkemans, A. F., *Schrijven. Handleiding voor het opstellen van zakelijke teksten*, Martinus Nyhoff, 1988.

Tack, P., *Opvoeden tot spreekvaardigheid is opvoeden tot sociale vaardigheid*, in: Weekblad voor Nederlandse didactiek 9, 1981, nr. 4, p. 11-133.

Van Bezooijen, R., *Het onderwijzen van luistervaardigheid*, in: Moer, 1980, nr. 1, 9. 15-24.

Van De Craen, P., *(Moeder)taalbeschouwing en schriftelijke taalbeheersing*, in: Vonk 18, 1988, nr; 4, p. 180-185.

Van Iseghem, J., *Taal in de opleiding verpleegkunde*, Symposium, KU Leuven, 5 december 1995.

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
KENNEN <ul style="list-style-type: none"> Inzicht verwerven in de communicatiesituatie en de verschillende aspecten van het taalvaardigheidsonderwijs. Inzicht verwerven in de wijze waarop men taal als middel gebruikt om zich uit te drukken, anderen te beïnvloeden, zich te informeren. KUNNEN Spreken <ul style="list-style-type: none"> Vlot en correct spreken in allerlei situaties en zich duidelijk en verstaanbaar uitdrukken. Luisteren <ul style="list-style-type: none"> Effectief en doelgericht luisteren en observeren bij instructiesituaties. Een geschikte spreek- en luisterstrategie kiezen aangepast aan de situatie die zich voordoet. Naar zakelijke uiteenzettingen luisteren en er de essentie van weergeven. Lezen <ul style="list-style-type: none"> Schriftelijke instructies lezen en uitvoeren. Zakelijke teksten lezen en de essentie ervan weergeven. Het verpleegdossier hanteren. Informatiebronnen raadplegen. 		B B B B B B B B B U	TAAL VOOR VERPLEEGKUNDIGEN <ul style="list-style-type: none"> de facetten van de communicatiesituatie de facetten van de taalvaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> praktisch toegepast binnen het kader van de communicatiesituatie: <ul style="list-style-type: none"> algemeen in het dagelijks leven specifiek in de context van de ziekenhuissituatie geschreven en gesproken taal als communicatiemiddel in het verpleegdossier diverse opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> spreek- luister- lees- schrijf- opzoek- kijk- 	<i>Vakkenintegratie PAV:</i> We raden aan om PAV zoveel mogelijk als een ondersteunend vak te integreren met <ul style="list-style-type: none"> geïntegreerde sociale vaardigheden psychologie klinisch onderwijs sociale wetenschappen algemene verpleegkunde <i>Algemene wenken</i> Binnen PAV gebeuren de communicatie- en taalvaardigheidsopdrachten, berekeningen en tekstverwerking binnen de context van thematisch onderwijs en projectonderwijs aan de hand van actieve werkvormen zoals: <ul style="list-style-type: none"> onderwijsleergesprek groepswork zoemgroepjes per twee rollenspel simulatiespel voorstelling van individuele voorbereidingen groeps gesprek quiz: 10 voor taal projectwerk

<ul style="list-style-type: none"> Literaire teksten lezen en er hun appreciatie over uitdrukken. 				
Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
<p>Schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> Schrijven volgens de spellingsconventies. Een verslag schrijven. Een eigen mening formuleren. Nauwkeurig taalgebruik nastreven. Creatief en persoonlijk taalgebruik nastreven. Zelfgevonden informatie verwerken tot een gestructureerd geheel. <p>Kijken</p> <ul style="list-style-type: none"> Audiovisueel materiaal, een informatieve film, documentaire bekijken, de essentie ervan weergeven, er persoonlijk op reageren. <p>ZIJN</p> <ul style="list-style-type: none"> De studenten ontwikkelen een (taal)beschouwende houding waarin ze reflecteren op hun leerproces. De studenten integreren de verschillende facetten van taalvaardigheid in respectvol en assertief gedrag. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p><i>Coherente taalvaardigheidstraining:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De leraar besteedt bij de aanvang van de tweejaarlijkse leerroute van PAV veel aandacht aan het trainen van de verschillende taalvaardigheden afzonderlijk. Taalvaardigheden worden echter niet als geïsoleerde deelvaardigheden beschouwd. De studenten ervaren in de diverse opdrachten hoe deze vaardigheden elkaar aanvullen. Deze visie heeft als gevolg dat er geen afzonderlijke dicteelessen worden opgenomen, dat woordenboeken bij de hand zijn zodat de studenten de spelling of woorden meteen kunnen opzoeken of dat ze de spellingcontrole op de computer leren gebruiken. Het houdt in dat nieuwe woordenschat niet afzonderlijk wordt aangeboden maar aan bod komt binnen de thematische aanpak en het projectwerk, dat de studenten worden gestimuleerd om oog te hebben voor woorden die ze niet kennen en de betekenis ervan opzoeken.

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
<p>KENNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis en inzicht in de rekenkundige bewerkingen. <p>KUNNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eenvoudige berekeningen maken: gemiddelden; de regel van drie; Percentberekeningen. • Tabellen, grafieken en diagrammen aflezen en interpreteren. • De rekenkundige vaardigheden toepassen binnen een professionele situatie. • Eenvoudige computergestuurde instrumenten bedienen waarbij rekenkundige bewerkingen dienen uitgevoerd te worden. <p>ZIJN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheid bij de toepassing van rekenkundige vaardigheden binnen een professionele situatie. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>REKENEN</p> <p>Rekenkundige bewerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gemiddelden – de regel van drie – percentberekening – tabellen, grafieken en diagrammen <p>eenvoudige computergestuurde instrumenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> – elektronische pompen – infuuspompen – glucometer 	<p>Vakkenintegratie:</p> <p>We verwijzen hier naar de noodzaak om elementaire rekenvaardigheden te beheersen in</p> <ul style="list-style-type: none"> • klinisch onderwijs (praktijk, stages) • algemene verpleegkunde/ziekenhuisverpleegkunde <p>Praktijkgerichte oefeningen:</p> <p>De leraar gaat uit van situaties waarin de diverse rekenkundige bewerkingen worden toegepast in de context van het beroep, zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • het toedienen van medicatie • het maken van oplossingen/verduunningen • het toedienen van zuurstof: beschikbare liters zuurstof en tijdsduur • het berekenen van druppelsnelheid voor intraveneuze toedieningen • het bedienen van infuuspompen, oorthermometer, glucometer, elektronische pompen

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
<p>KENNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voordelen van computer en tekstverwerking. • De voordelen en knelpunten van de computer in de werkomgeving van de verpleegkundige. • Kennis en inzicht hebben in de werking van een computer (basisbegrippen). • Kennis en inzicht in de multimediamereld kunnen opvragen via CD-ROM, internet. <p>KUNNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • De computer bedienen en een eenvoudig computerprogramma starten. • Tekstgegevens inbrengen, opslaan en printen. • De tekstgegevens in een geschikte layout presenteren. • Basisvaardigheden beheersen om een tekst op te maken. • Informatie opzoeken met de computer. <p>ZIJN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een positieve kijk hebben op het gebruik van de computer in het algemeen en in de zorgverlening. • De mogelijkheden van tekstverwerking aanwenden bij de uitvoering van vakopdrachten. • Interesse tonen voor de evolutie van de automatisering in de zorgverlening. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>COMPUTER EN TEKSTVERWERKING</p> <ul style="list-style-type: none"> – basisbegrippen – software en hardware – computergebruik – kennismaking met de computer in de directe patiëntenzorg – kennismaking met multimedia zoals; CD-ROM, internet, ... <p>Basisvaardigheden m.b.t.</p> <ul style="list-style-type: none"> – tekstverwerking – opmaak – raadplegen van informatiebronnen op computer 	<p>Bij de aanpak van de doelstellingen en leerinhouden i.v.m. computer en tekstverwerking gaat de leraar stapsgewijs te werk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om studenten te motiveren en hun interesse te wekken voorziet men best de mogelijkheid om tentoonstellingen te bezoeken bijv. over het gebruik van de multimedia, en om informatieve programma's te bekijken bijv. over de toepassingen van de computer in de patiëntenzorg of bij het opstellen van een verzorgingsplan. • Daarnaast leren de studenten eenvoudige toepassingen van tekstverwerking in de computerklas: <ul style="list-style-type: none"> · ze leren het gebruik van het toetsenbord bijv. met spelprogramma's · ze leren eenvoudige tekstverwerkingsopdrachten uitvoeren · ze leren informatiebronnen op de computer raadplegen <p>De leraar dient er rekening mee te houden dat de beginsituatie van de studenten bij het oefenen van deze basisvaardigheden totaal verschillend kan zijn. Om hieraan tegemoet te komen kan hij gebruik maken van interactieve werkvormen zoals binnenklasdifferentiatie, duo-opdrachten. Via het samenwerkingsmodel van tutoring kunnen zowel beginners als gevorderden actief aan de computerlessen deelnemen. De leraar organiseert hiertoe een klasgebonden tutorbegeleidingssysteem.</p>

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
				<ul style="list-style-type: none"> • Tenslotte realiseren de studenten een project met behulp van de computer. De leraar stimuleert hen hierbij om samen te werken, en in team te overleggen wie welke opdrachten met de computer uitvoert. In deze fase zijn de basisvaardigheden om de computer te gebruiken volledig in het thematisch gericht projectwerk geïntegreerd.

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
<p>KENNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • In staat zijn om de historische evolutie van de ziekenverzorging in grote lijnen kunnen schetsen. • Notie hebben van de visies rond gezondheidszorg in de verschillende perioden. • Kennis van én inzicht in de noden en behoeften van de huidige samenleving en ze historisch kunnen duiden. <p>KUNNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een thema betreffende gezondheidszorg in een bepaalde geschiedkundige periode mondeling en/of schriftelijk voorstellen. • Een project of werkstuk m.b.t. de gezondheidszorg opstarten, realiseren, opvolgen en bijsturen. • Informatiebronnen zelfstandig raadplegen, selecteren, verwerken. <p>ZIJN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang zien van bewegende behoeften in de hedendaagse verzorgende maatschappij. • Bewust zijn van het feit dat gezondheidszorg steeds dient te worden beschouwd als een sociaal gegeven. • Een attitude ontwikkelen van openheid en bereidheid tot communicatie met elkaar en met de leraar over de voortgang van de 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>MAATSCHAPPELIJKE EN HISTORISCHE VORMING</p> <p>Thema I: Over gezondheid en welzijn, vroeger, nu en in de toekomst</p> <ul style="list-style-type: none"> – de geschiedenis van de ziekenverzorging – mijn toekomstig beroep – ik als verpleegkundige – gezondheids- en welzijnszorg in onze samenleving <p>Thema II: Actuele ontwikkelingen in onze samenleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Op de hiel van de actualiteit – Ons levensverhaal in documenten <p>Administratie in ons persoonlijk leven gedurende verschillende fasen van onze levensloop:</p> <ul style="list-style-type: none"> · geboorte · overlijden, omgaan met verlies · huwelijk, huwelijks- en samenlevingscontracten <p>– Administratie in ons beroepsleven:</p> <ul style="list-style-type: none"> · geslaagd, en dan... ? · ik als zelfstandige · wonen en werken in het buitenland · op pensioen 	<p>Thematisch onderwijs</p> <p>De thema's uit maatschappelijke en historische vorming zijn de inhoudelijke basis voor de projecten binnen PAV.</p> <p>Ze hebben te maken met de gezondheidszorg vroeger en nu (thema I) of met de actualiteit in het algemeen (thema II).</p> <p>Rekening houdend met een toekomstgerichte visie op de maatschappij, de gezondheidszorg en de verpleegkunde en binnen het pedagogisch en didactisch raamwerk van thematisch onderwijs en projectonderwijs oefenen de studenten hun taal- en rekenvaardigheden en reflecteren ze op hun leerproces.</p> <p>Projectonderwijs</p> <p>Bij het realiseren van een project gaat het er niet om theoretische beschouwingen ten beste te geven maar om steeds weer vaardigheden te trainen en op dit leerproces evenals op de leersituaties te reflecteren. Het gaat om "levend leren", ervaringsgericht én ervaringsgestuurd, rekening houdend met de belangstelling van de studenten.</p> <p>De leraar begeleidt de leerlingen bij het plannen, uitvoeren en evalueren van hun project. Wij raden aan dat hij/zij hierbij stapsgewijs te werk gaat.</p> <p>In de aanvangsfase van de tweejaarlijkse leerroute van PAV begeleidt de leraar de studenten bij het uitvoeren van beperkte individuele opdrachten die thematisch zijn gericht zoals bijv; de geschiedenis van de verzorging.</p> <p>De student kiest in overleg met de leraar een tijdsdeel. Hij licht hieruit één facet toe en maakt de verbinding met soortgelijke actuele situaties. Hij</p>

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
projecten. <ul style="list-style-type: none"> • Een attitude tot samenwerking ontwikkelen. • Een attitude van verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor de medestudenten m.b.t. de taak ontwikkelen. 				<p>vergelijkt bijv. de kruidengeneeskunde uit de Middeleeuwen met hedendaagse alternatieve geneeswijzen. Hij zoekt informatie op over de pest in de voorbije eeuwen, bijv. in de bibliotheek of op internet, kan de ziekte beschrijven en vergelijkt met Aids in onze tijd. Hij oefent zich in het voorstellen van zijn thema voor de studenten in de klas...</p> <p>In een volgende fase biedt de leraar groepsopdrachten aan waarin hij bijzondere aandacht besteedt aan het groepsvormend karakter. Didactische werkvormen en organisatievormen waarvan hij gebruik maakt zijn: het tutorbegeleidingssysteem teamoverleg in kleine groep groepswerk: elke groep bespreekt deelaspecten van een team en stelt deze in een plenum voor.</p> <p>In een derde fase leren de studenten hoe ze een project of werkstuk kunnen maken. De leraar biedt de studenten inhoudelijke ondersteuning via de basisthema's. Hij begeleidt hen bij de reflectie op hun leerproces, bij de procesevaluatie. Hoe hij hierbij kan tewerk gaan leest hij o.a. in Projectwerk, Step by Step door Ramon Ribé en Nuria Vidal en "Bouwen aan een werkstuk" door Niske Verweij en Jan Budding (zie bibliografie). We raden de leraars PAV aan om in de vakgroep met hun collega's te overleggen op welke wijze de stappen van projectwerk aan de studenten kunnen worden voorgesteld. Handig is om hen werkkaarten, feedbackkaarten, evaluatie-instrumenten ter beschikking te stellen zodat ze de voortgang van hun project kunnen opvolgen en sturen en in een verslagboek beschrijven.(zie concrete voorbeelden in de bijlage).</p>

Doelstellingen	D ps/zh	B/U	Leerinhouden	Pedagogische en didactische wenken
				<p>De basisvaardigheden worden steeds binnen het project geïntegreerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bijv. taalvaardigheid: de studenten dienen vlot en correct te communiceren in hun project (mondeling en schriftelijk) • bijv. wiskunde: ze kunnen berekeningen maken in het kader van een casus in hun project • bijv. computer en tekstverwerking: ze zoeken informatie via internet of CD-ROM, ze typen hun project uit in een tekstverwerkingsprogramma. <p>Hoe kan het projectwerk verlopen: De studenten kiezen een thema, bijv; “Hoera! Een baby !” en bouwen hierrond een project uit. Er wordt vertrokken van een casus rond geboorte. Ze zoeken uit welke formaliteiten moeten vervuld worden o.a. aangifte, aanvraag kraamgeld, weerslag op belastingen,... Zij bezoeken bijv. de afdeling burgerlijke stand op het gemeentehuis. Ze verzamelen documenten en motiveren hoe ze ermee omgaan. Ze bezoeken bijv. een kraamafdeling, nemen interviews af van ouders, een vroedvrouw in de thuiszorg, een gynaecoloog,... Ze ontvangen een gastspreker in de klas... De studenten brengen een bezoek aan diverse instanties in het kader van het gekozen thema en verwerken dit soort activiteiten in hun project in de vorm van een verslag, een interview,....</p>